

PASIENTERS BRUK OG EVALUERING AV ANALGESI FØR OG ETTER DAGKIRURGI

Jon A Gjerløw

Anestesiavdelingen, Sørlandet
Sykehus Arendal

Det ble høsten 2007 gjort en undersøkelse av hvor godt en lindret smerte og plager i dagkirurgi-enheten ved Sørlandet Sykehus Arendal.

Pasienter i alder 16-70 år innenfor fagene gynekologi, kirurgi og ortopedi ble bedt om å delta i undersøkelsen.

200 pasienter var inkludert, svarskjema ble mottatt fra i alt 172 (86%) med en purring.

Til pasienter operert ved Sørlandet Sykehus Arendal

skjema nr
D _____

Anestesiavdelingen ønsker å vite hvordan du opplevde nylig gjennomgått operasjon. Vi er særlig interessert i smerter - og hvor godt disse ble lindret. Vi ber derfor om at du besvarer dette skjema og sender det i vedlagte frankerte konvolutt. Svarene vil ha betydning for vår behandling for fremtiden.

Undersøkelsen gjelder dagkirurgiske operasjoner i oktober-november 2007.

Vennligst marker et alternativ for hvert spørsmål med understreking, kryss eller ring. Døgn 1 er operasjonsdagen regnet fra fremmøte til neste morgen, døgn 2-7 er de påfølgende døgn regnet fra morgen til morgen. Hvis operasjonen er mandag vil døgn 1 løpe til tirsdag morgen, døgn 7 til påfølgende mandag morgen.

Det oppfordres til å besvare spørsmålene om operasjonsdøgnet samlet den påfølgende dag. Spørsmålene om døgn 2-7 og hele behandlingen bør besvares samlet ved slutten på perioden.

Svaradresse: dr Jon Gjertow, Anestesiavdelingen, Sørlandet Sykehus, Serviceboks 605, 4809 Arendal

Navnelapp

Før inngrepet

2. Hadde du før inngrepet smerter av noen type som hadde vart mer enn 1 måned og opptrådte mer enn 3 dager pr uke?

- ja
 nei
 vet ikke

3. Hadde disse smertene sammenheng med tilstanden du ble operert for?

- ja
 nei
 vet ikke

4. Tok du daglig smertestilende medisin forut for inngrepet

- ja
 nei

Operasjonsdagen før hjemreise

11. Hvordan vil du beskrive din sterkeste smerte etter inngrepet?

- uutholdelige
 sterke
 middels
 ganske svake
 ingen smerte

12. Fikk du smertelindrende medisin?

- ja
 nei
 vet ikke

13. Ble smerte-medisin gitt i rett tid og med god virkning?

- ja
 nei
 vet ikke

14. Var du plaget med kvalme?

- sterkt plaget
 noe plaget
 ikke kvalme

Første døgn hjemme (til du sto opp)

21. Hvordan vil du beskrive din sterkeste smerte første døgn hjemme?

- uutholdelige
 sterke
 middels
 ganske svake
 ingen smerte

22. Fikk du smertelindrende medisin, med ved hjemreise

- ja
 nei
 vet ikke

23. Var du plaget med kvalme?

- sterkt plaget
 noe plaget
 ikke kvalme

Døgn 2-7 hjemme

26. Hvordan vil du beskrive din sterkeste smerte i døgn 2-7?

- uutholdelige
 sterke
 middels
 ganske svake
 ingen smerte

27. Var du plaget med kvalme i døgn 2-7?

- sterkt plaget
 noe plaget
 ikke kvalme

Hele behandlingen til døgn 7

31. Hvor mange dager hadde du smerte som skrev seg fra inngrepet

antall: _____

32. Hvor mange dager (operasjonsdag medregnet) tok du smertestilende medisin ut over eventuell fast bruk fra tidligere

antall: _____

Hele behandlingen til døgn 7 (forts)

33. Hadde du behov for å ta ekstra kontakt (utenom planlagt) med sykehuset fra hjemmet?

- ja
 nei

34. Hadde du behov for reseptpliktig smertestillende medisin ut over det du fikk med hjem eller fikk resept på fra sykehuset?

- ja
 nei

35. Hvordan var nattesøvn i døgn 0-7?

- som vanlig
 noe dårligere
 svært dårlig

36. Hvor fornøyd var du med behandlingen av smerten - sett under ett?

- svært fornøyd
 ganske fornøyd
 middels
 nærmest misfornøyd
 misfornøyd

37. Til slutt vil vi vite hvor fornøyd du var med behandlingen som helhet fra oppmøte til og med dag 7

- svært fornøyd
 ganske fornøyd
 middels
 nærmest misfornøyd
 misfornøyd

38. Har du noen kommentarer til behandlingen gitt fra sykehuset? - beskriv evt med tekst, evt på eget papi:

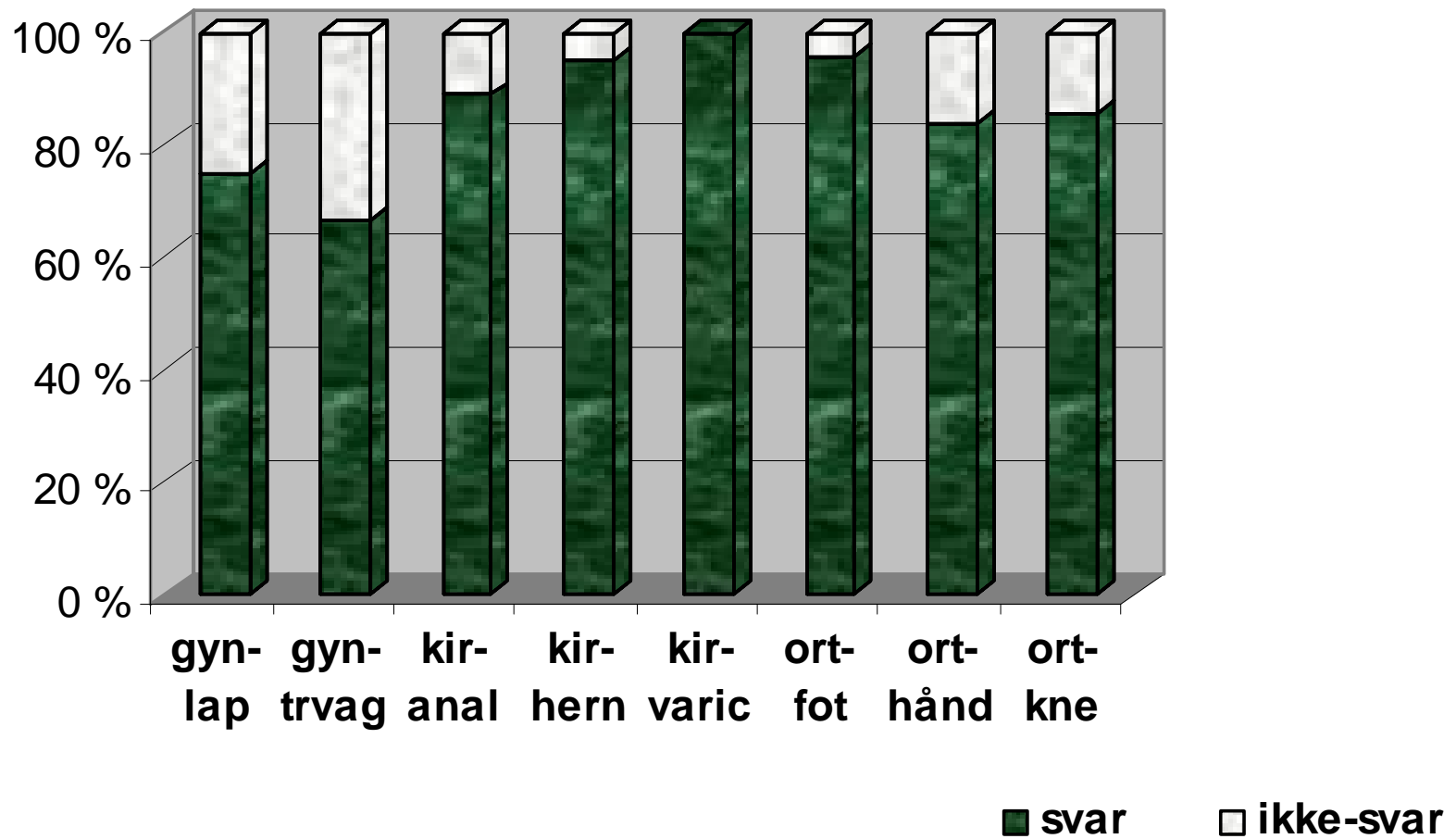
Pasient-populasjon

	inkl	svar	ald mean
gyn	40	28	37,2
kir	59	57	51,2
orto	84	74	48,0

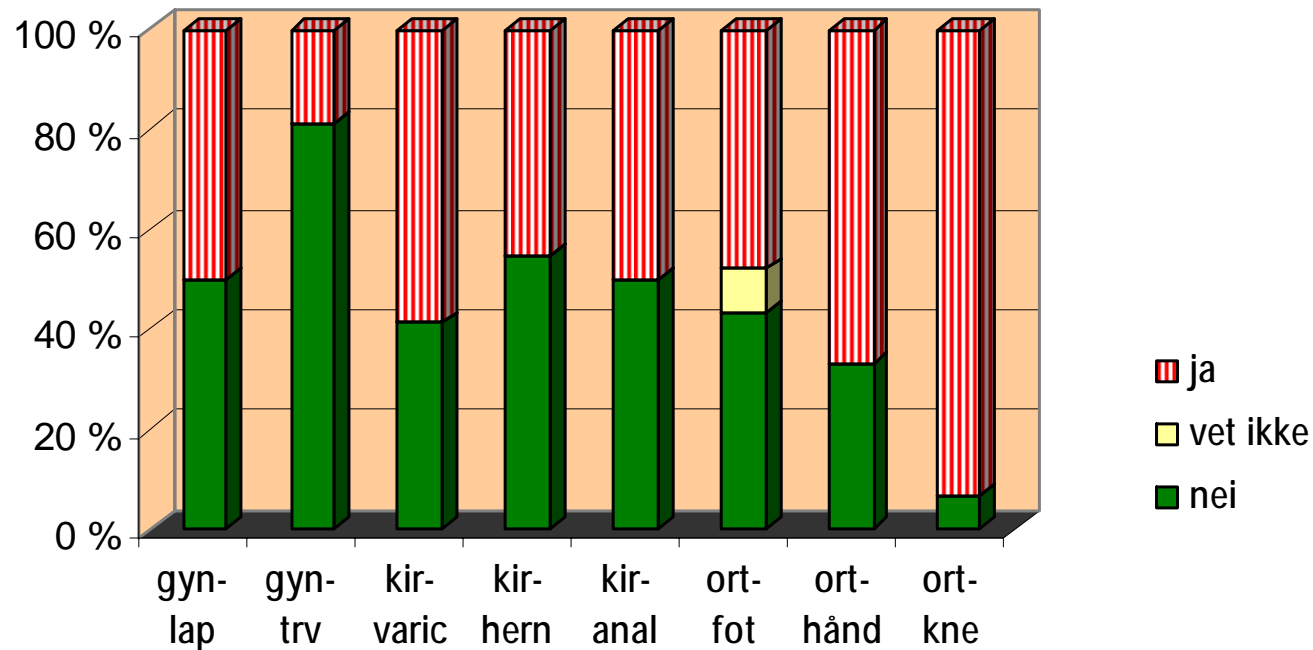
Anatomi-grupper

	inkludert	svar
gyn-lap	16	12
gyn-trvag	24	16
kir-anal	9	8
kir-hern	21	20
kir-varic	29	29
ort-fot	24	23
ort-hånd	25	21
ort-kne	35	30

Anatomigrupper - % svarende

Smerte mer enn 3 d pr uke en måned før inngrepet - % av pas

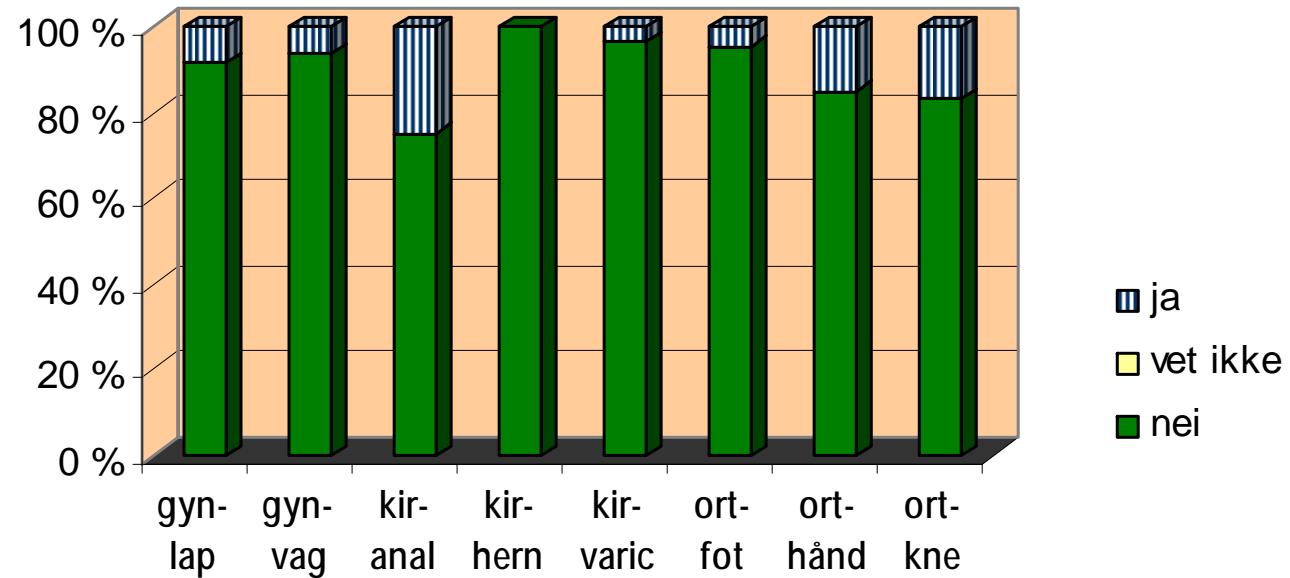

'ja': 100 pas (58%) – 98 bekreftet at smerten var relatert til forestående inngrep

'vet ikke': 2 pas (1%)

'nei': 70 pas (11%)

Daglig smertestillende før inngrepet - % av pas

'ja': 16 pas (9%)

'nei': 155 pas (91%)

Analgesi før inngrep og til hjemmet

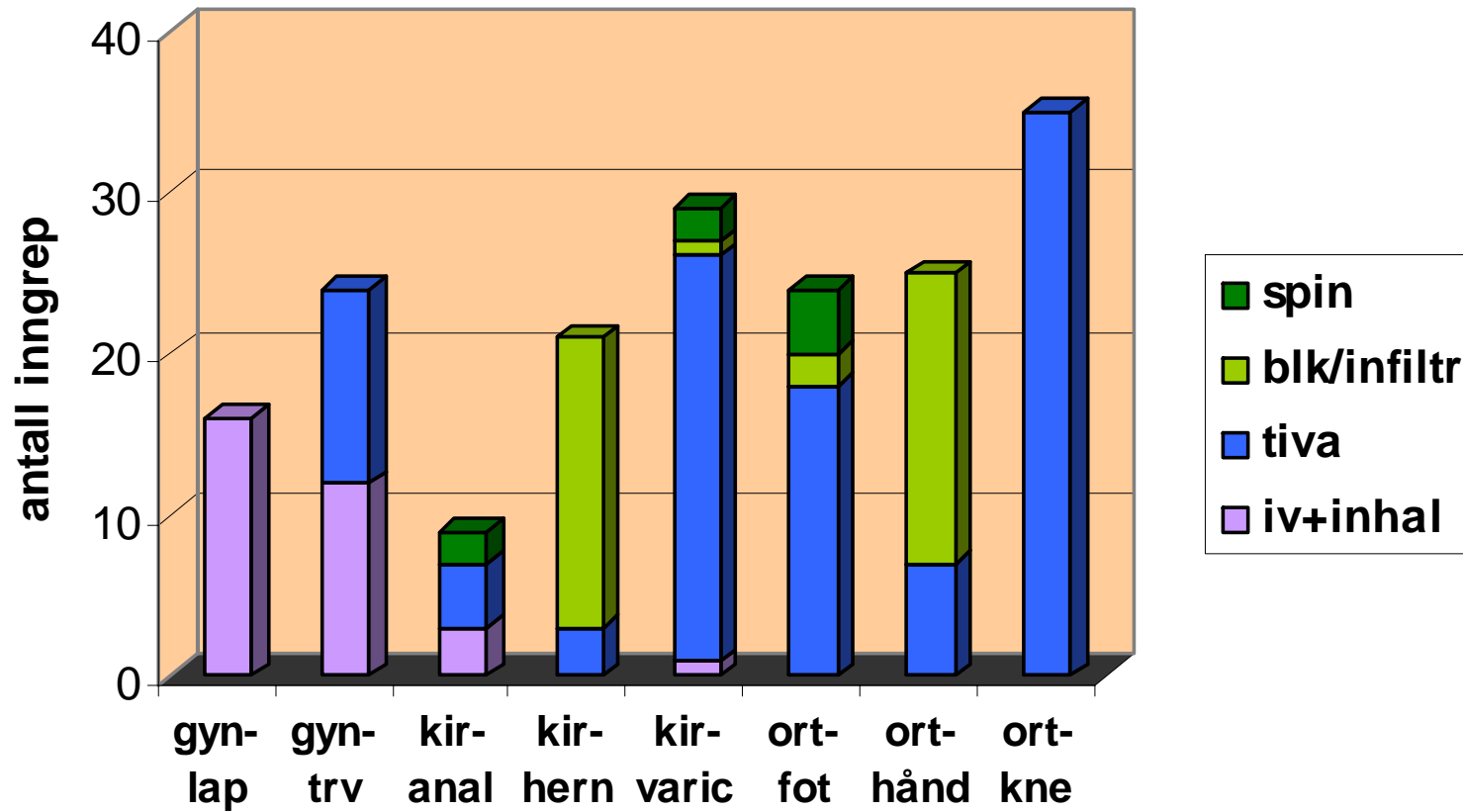
■ Premedikasjon

- NSAID (voltaren) og høydose paracetamol (2-3,5) po til TIVA-anesteserte
- Kun paracetamol 1-1,5 mg til øvrige

■ Med hjem

- Operatøransvar
- Paralgin forte dominerende, ikke dokumentert i journal-dokument men 5 tbl anbefalt i internt skriv ved forventet betydelig smerte
- Medikamenter til hjemmet ikke dokumentert i journalpapirer

Anestesiformer

Behovsmedisin i dagenhet

- rutiner i enhet

■ Paracetamol / NSAIDS

- Oftest som planlagt forebyggende analgesi

■ Opioid

- Peroral administrasjon hyppigst

- Paralgin Forte det typiske valget

- Oftest kun en dosering i enheten, en del to, en pas fire – hadde preop 8 tabl PF daglig

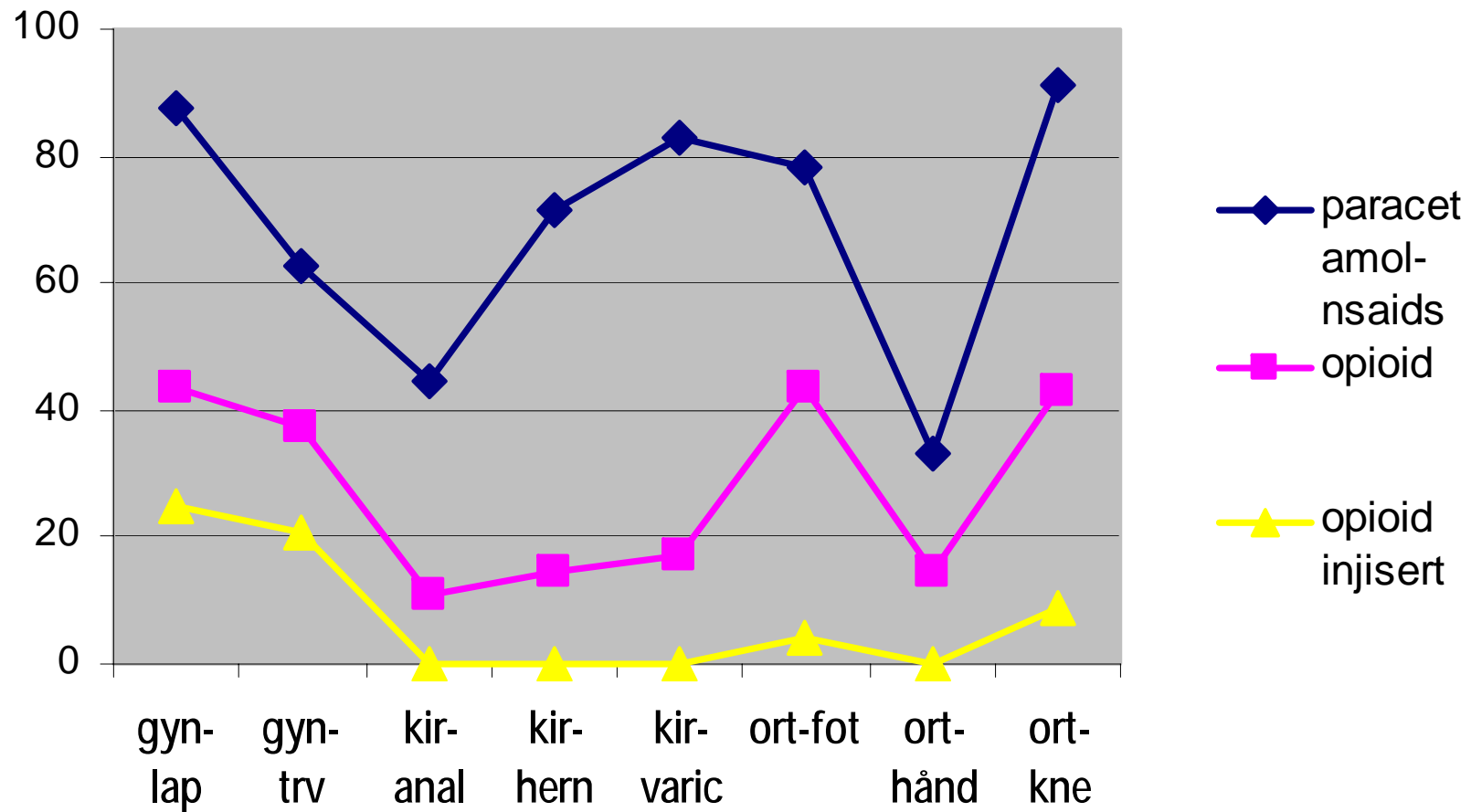
Behovsmedisin i dagenhet

- fra pasientkurver hos 200 pas

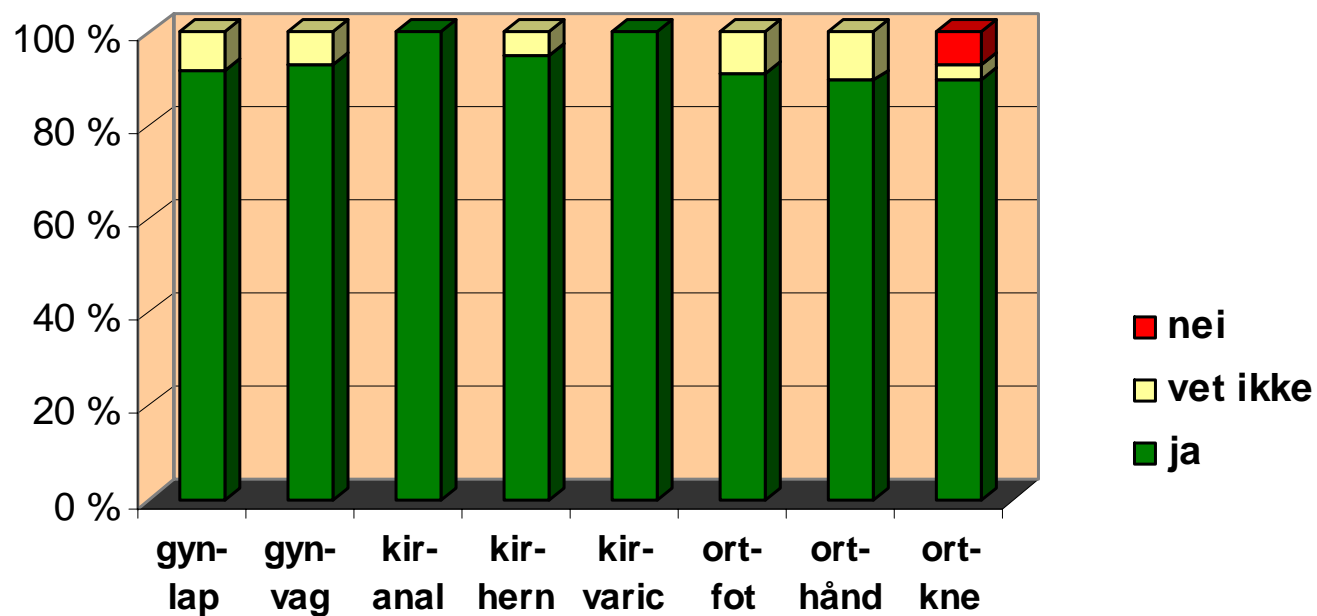
- Post-surgical administration of analgesics in unit recorded in 70% of 200 patients
- 69% received paracetamol and/or NSAID
- 29% received opioids with 8% having one or more dose by injection
  - For most patients one dose of opioid in unit, the rest two except for one patient having 4 doses

Postop analgetikum i enhet

- % av pas

Ble smertestillende i dagenheten gitt til riktig tid og med god virkning? - % av svar

162 svarende

'ja': 139 pas (93%)

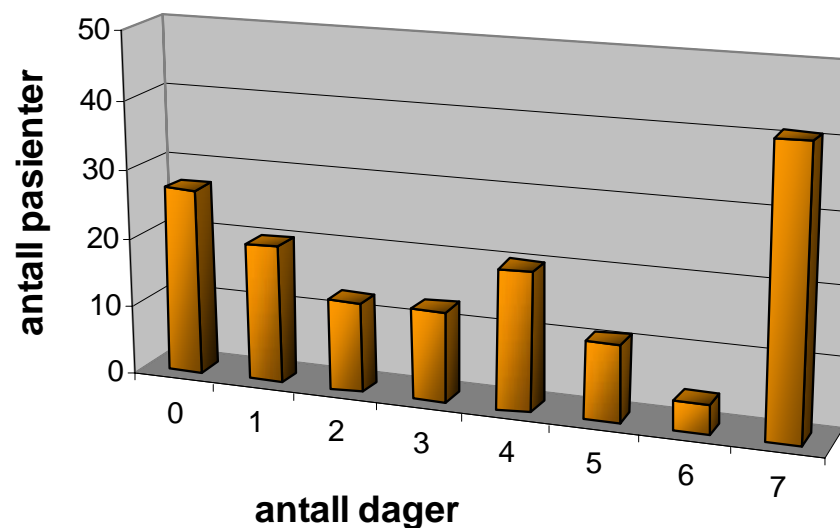
'vet ikke': 8 pas (5%)

'nei': 2 pas (1%)

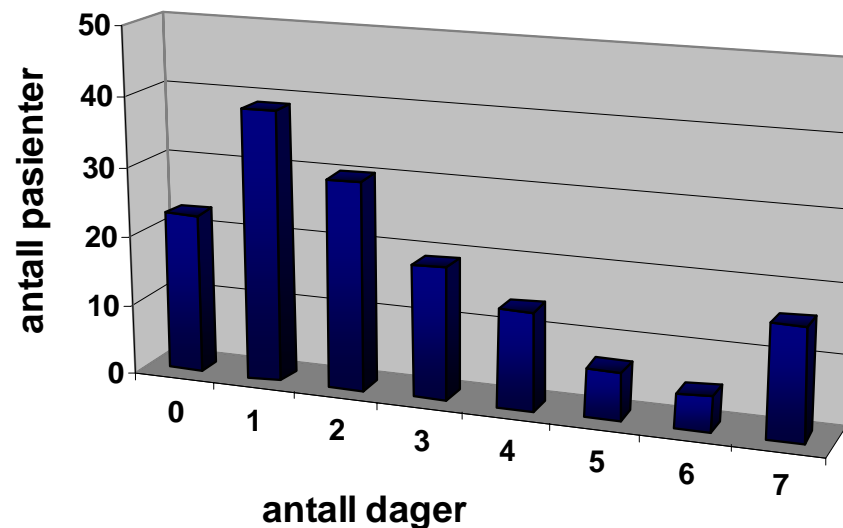
Dager med smerte og analgetikabruk uke1 forårsaket av inngrepet

- Smerte – 149 svarende
  - 'Mean' dager smerte 3,6
  - Smerte hele uken hos 28%
- Analgetikabruk – 154 svarende
  - 'Mean' dager med analgetika 2,5
  - Analgetika hele uken hos 10%

Smertedager uke1

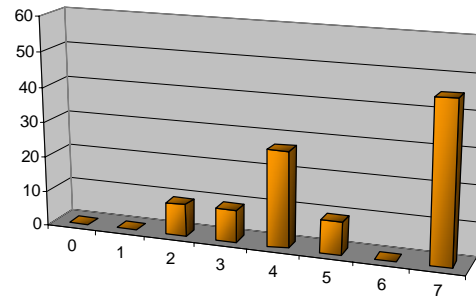

Analgetikadager uke1

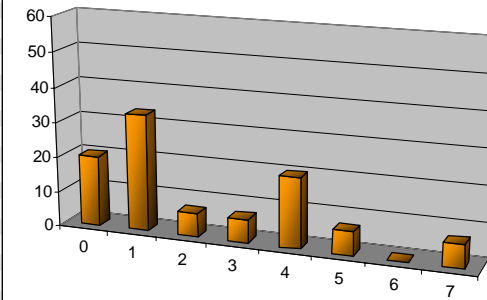

Individer med antall smertedager - gruppevisning

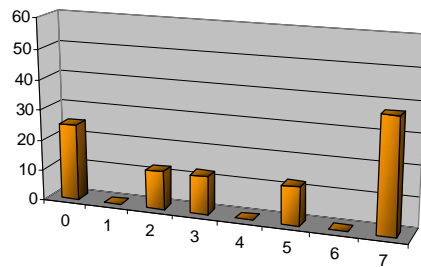
Gyn-lap, % av pas, n=11

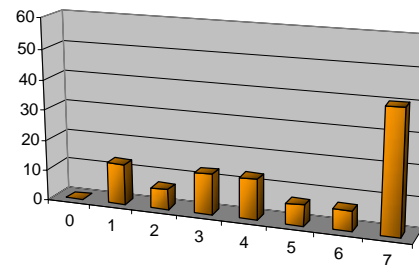
Gyn-trv, % av pas, n=15

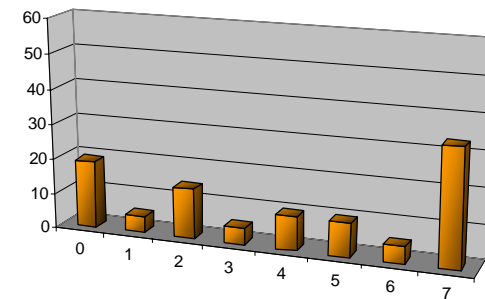
Kir-anal, % av pas, n=8

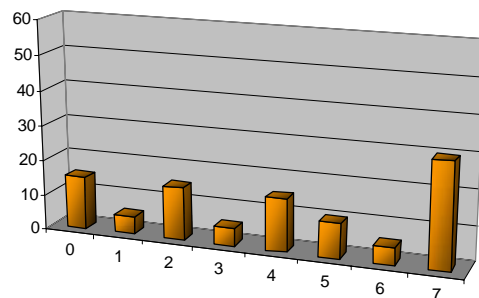
Kir-hern, % av pas, n=15

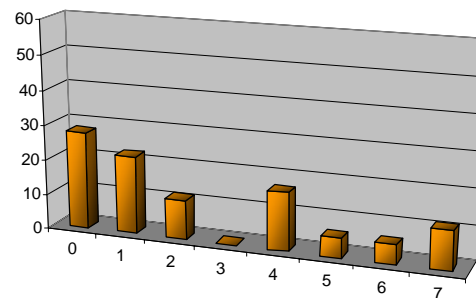
Kir-varic, % av pas, n=21

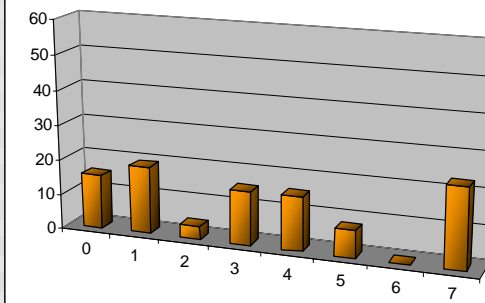
Ort-fot, % av pas, n=20

Ort-hånd, % av pas, n=18

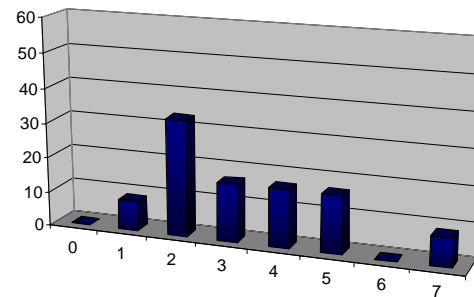
Ort-kne, % av pas, n=26

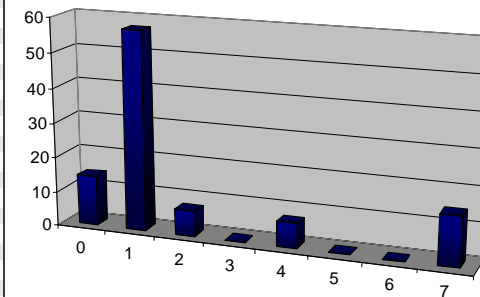

Individer med antall analgetikadager - gruppevisning

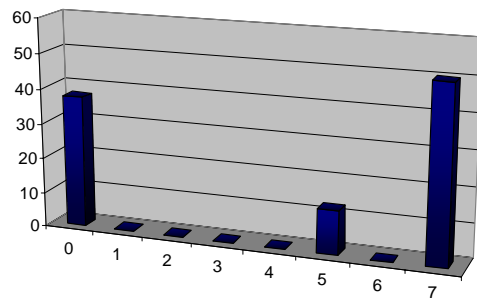
Gyn-lap, % av pas, n=12

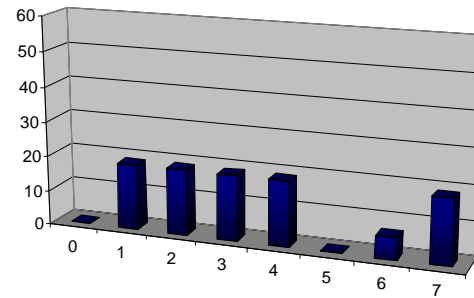
Gyn-trv, % av pas, n=14

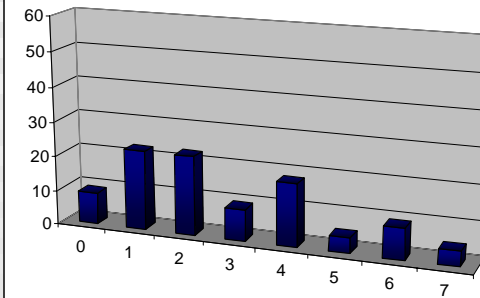
Kir-anal, % av pas, n=8

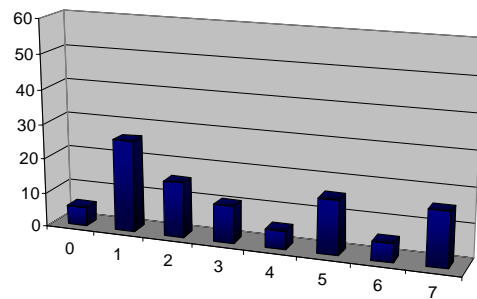
Kir-hern, % av pas, n=15

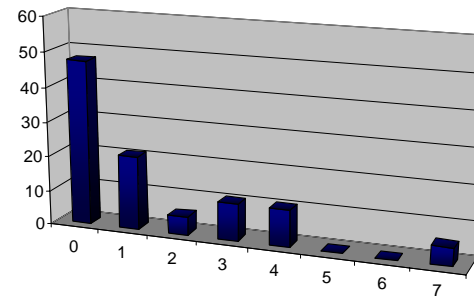
Kir-varic, % av pas, n=22

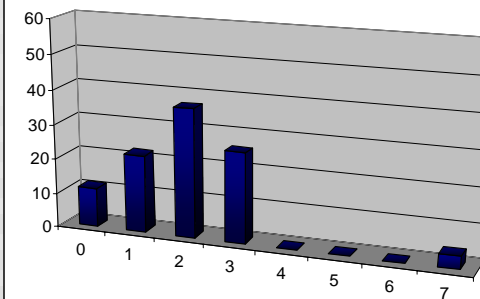
Ort-fot, % av pas, n=19

Ort-hånd, % av pas, n=19

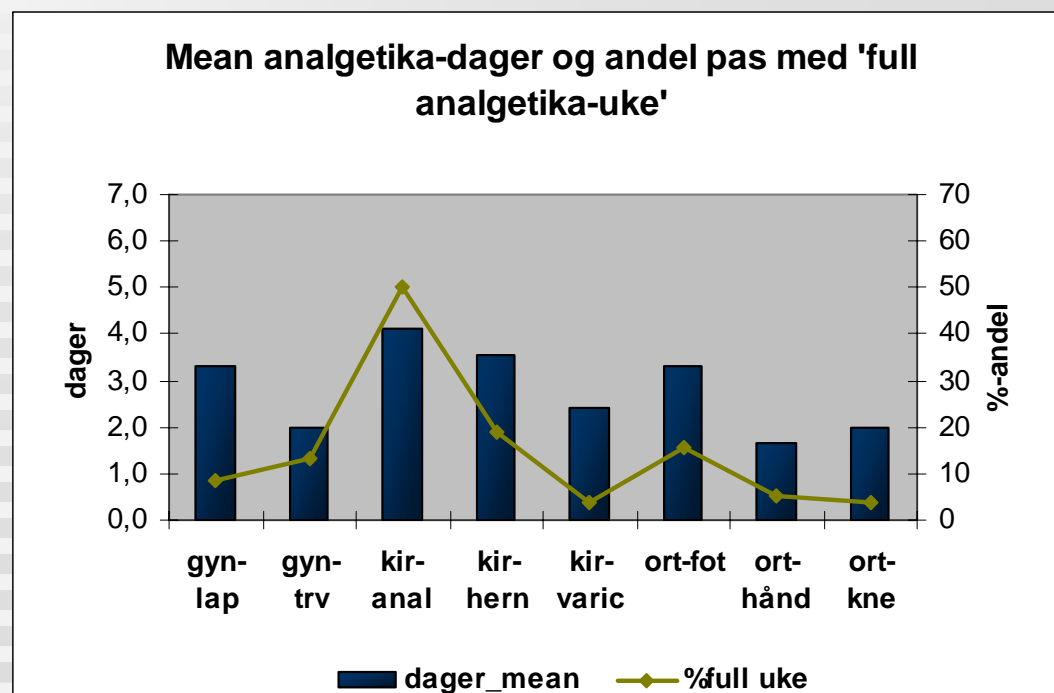
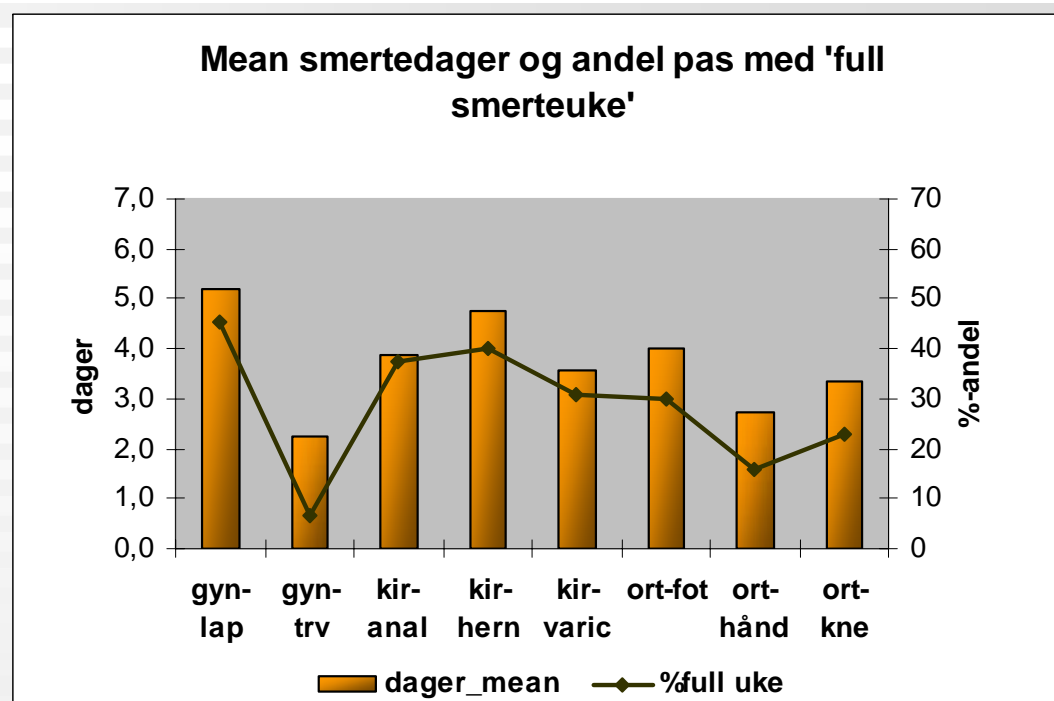

Ort-kne, % av pas, n=27

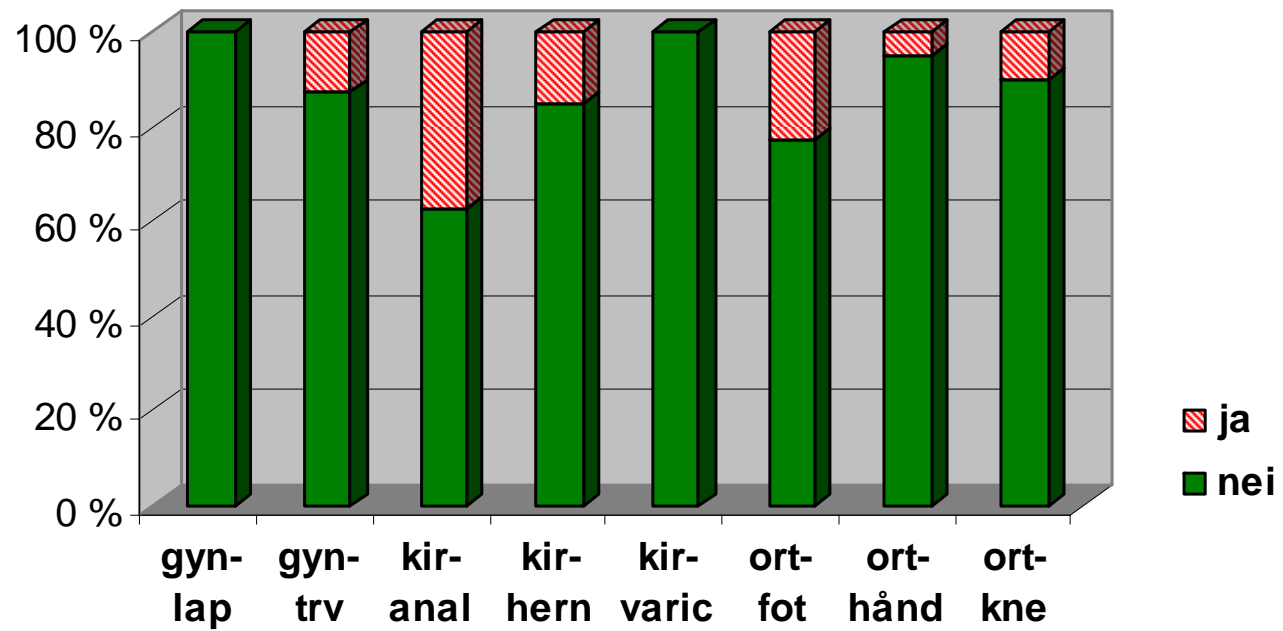

Dager med smerte og analgetikabruk uke1 forårsaket av inngrepet

- Smerte – 149 svarende
  - 'Mean' dager smerte 3,6
  - Smerte hele uken hos 28%
- Analgetikabruk – 154 svarende
  - 'Mean' dager med analgetika 2,5
  - Analgetika hele uken hos 10%

Behov for ekstra resept analgetika - % av pas

'ja': 18 pas (11%)

'nei': 153 pas (89%)

Mål for behandlingstilfredshet

svært fornøyd

ganske fornøyd

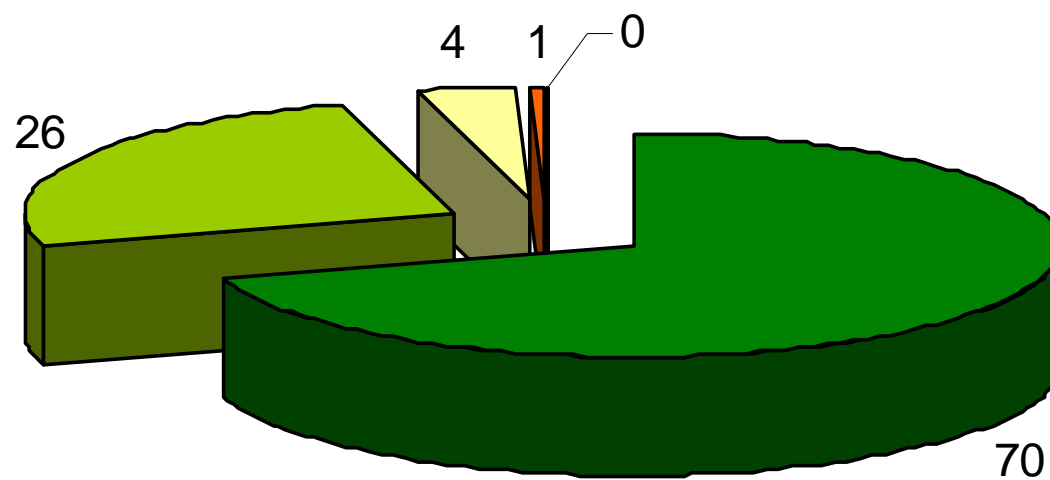
middels

nærmest misfornøyd

misfornøyd

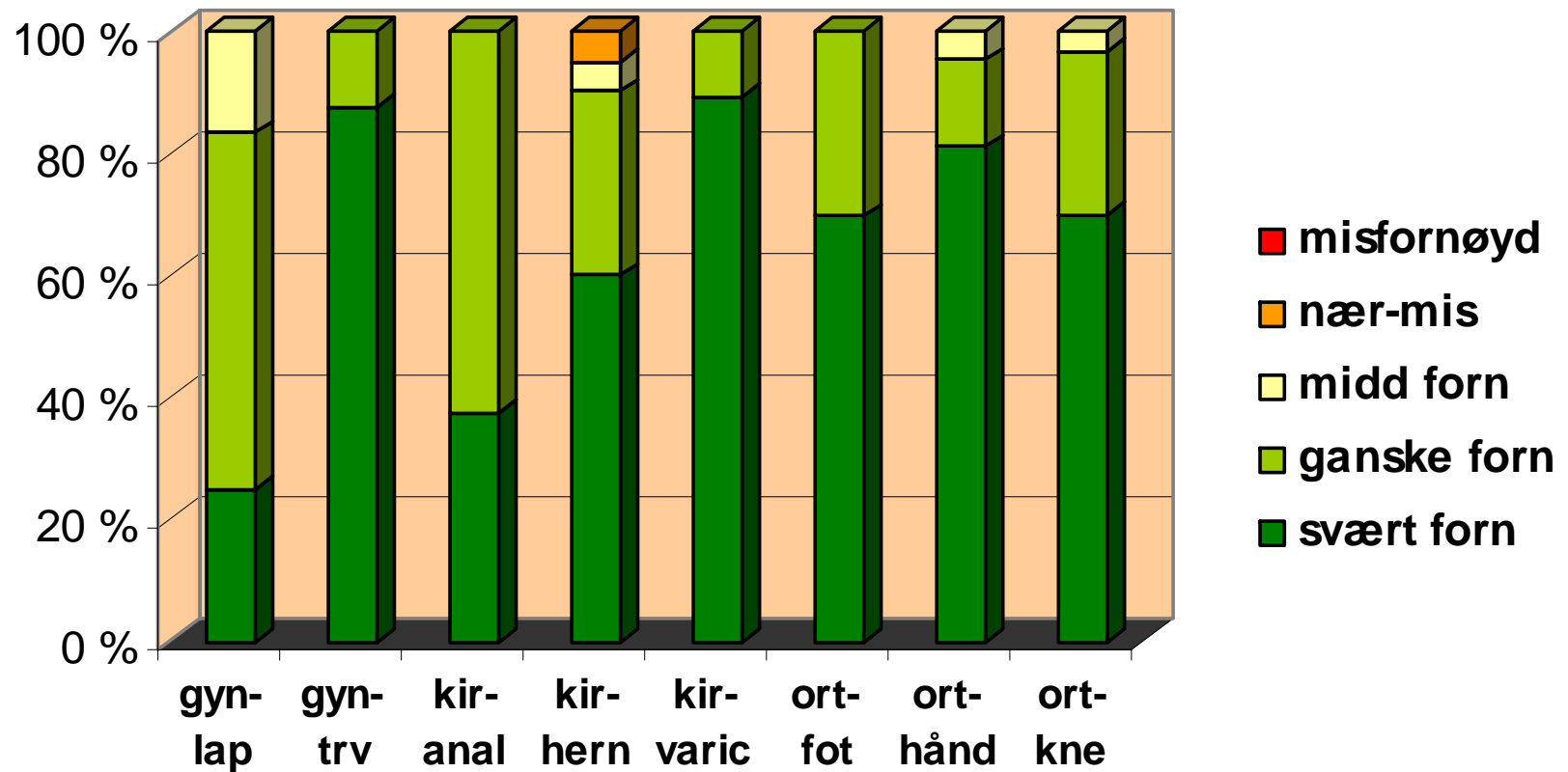

Tilfredshet smertebehandling (%) - alle svar

■ svært forn   ■ ganske forn   ■ midd forn   ■ nær-mis   ■ misfornøyd

Tilfredshet smertebehandling - % av pas

Konklusjon

- Mange pasienter med smerte fra aktuelle tilstand før inngrepet
- Relativt få brukte daglig smertemedisin før inngrepet
- Kort analgetikaperiode etter inngrepet for de fleste
- Store forskjeller i varighet av smerte og analgetikaperiode mellom individer for likeartede inngrep
- Langvarig smerte ga nedsatt behandlingstilfredshet